

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Dit voorontwerp van decreet houdt de instemming in met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest, dat tot doel heeft de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/2841 en de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/2842 uit te voeren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

BELEIDSVELD: Personen met een beperking

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 30 juli 2026.

2. INHOUD

Om de mobiliteit, autonomie en volledige participatie van personen met een handicap in het sociale, culturele en economische leven binnen de Europese ruimte te versterken, heeft de Europese wetgever op 23 oktober 2024 Richtlijn (EU) 2024/2841 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 tot invoering van de Europese kaart voor personen met een handicap en de Europese parkeerkaart voor personen met een handicap, alsook Richtlijn (EU) 2024/2842 van het Europees Parlement en de Raad tot uitbreiding van Richtlijn (EU) 2024/2841 tot onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat verblijven, aangenomen. Deze richtlijnen moeten uiterlijk op 5 juni 2027 in nationaal recht worden omgezet en de aldus omgezette bepalingen moeten vanaf 5 juni 2028 worden toegepast.

De richtlijnen hebben als onderwerp het bepalen van de regels voor de afgifte van de Europese kaart voor personen met een handicap (hierna 'EDC') aan personen met een handicap als bewijs van een status als persoon met een handicap, dan wel bewijs van een recht op specifieke diensten op basis van een handicap, teneinde het vrij verkeer van personen met een handicap te promoten en korte verblijven van personen met een handicap in een andere lidstaat dan de lidstaat van waarin zij verblijven, te vergemakkelijken door hen gelijke toegang te verlenen tot alle bijzondere voorwaarden of tot elke voorkeursbehandeling bij diensten, activiteiten of faciliteiten, ook als deze niet tegen een vergoeding worden aangeboden, die in die lidstaat worden aangeboden aan of gereserveerd zijn voor personen met een handicap, met inbegrip van degenen die gebruikmaken van assistentiedieren, en, waar van toepassing, personen die personen met een handicap begeleiden of bijstaan, met inbegrip van hun persoonlijke assistenten; alsook de gemeenschappelijke templates voor de Europese kaart voor personen met een handicap en de Europese parkeerkaart voor personen met een handicap.

De richtlijnen leggen geen verplichting op aan dienstverleners om bepaalde bijzondere voorwaarden of voorkeursbehandelingen aan personen met een handicap te geven. Indien deze wel worden aangeboden, is het echter vereist om de EDC als bewijs van handicap te aanvaarden.

Deze richtlijnen hebben niet tot doel de nationale wetgeving inzake de voorwaarden voor de erkenning van een handicap te harmoniseren, of het recht op specifieke diensten omwille van de handicap te harmoniseren, noch het beleid inzake langdurige inclusie, readaptatie, rehabilitatie of individuele begeleiding te regelen. Zij zijn specifiek bedoeld om tijdelijke reizen naar het buitenland te vergemakkelijken en de praktische continuïteit van de rechten tijdens deze verblijven te waarborgen.

Er moet worden opgemerkt dat het EDC-luik van deze richtlijnen voortvloeit uit het proefproject dat de Europese Commissie in 2016 in acht verschillende landen, waaronder België, heeft opgestart.

Artikel 5, § 1, II., 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende institutionele hervormingen bepaalt de bevoegdheden op het gebied van hulp aan personen met een handicap als volgt:

a) de regelen betreffende en de financiering, met inbegrip van de individuele dossiers, van de toelagen aan de mindervaliden behoudens de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden;

b) de regelen betreffende de financiële tegemoetkoming voor de tewerkstelling van minder-valide werknemers, die toegekend wordt aan de werkgevers die minder-validen tewerkstellen.

Uit deze bepaling blijkt dus dat zowel de Federale staat, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Vlaams Gewest als het Waals Gewest bevoegd zijn voor de ondersteuning van personen met een handicap. De Federale staat beschikt over een residuaire bevoegdheid voor de toekenning van inkomensvervangende tegemoetkomingen en integratietegemoetkomingen aan personen die als personen met een handicap zijn erkend.

Op grond van artikel 92bis van bovengenoemde bijzondere wet wordt een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de verschillende bevoegde overheidsniveaus binnen het Koninkrijk. Deze overeenkomst bestaat uit verschillende hoofdstukken, namelijk de verplichting tot wederzijdse erkenning door de dienstverleners (hoofdstuk 2), de modaliteiten voor de toekenning, de afgifte, het formaat, de geldigheidsduur en het beroep met betrekking tot de EDC (hoofdstuk 3), de maatregelen tegen fraude en vervalsing van de EDC (hoofdstuk 4), de aanpak van de interfederale communicatie

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemene beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De aanpassingen hebben geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering kan het wetgevend samenwerkingsakkoord door de minister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen worden ondertekend.

Over het voormelde voorontwerp van instemmingsdecreet en het wetgevend samenwerkingsakkoord zal het advies van de Raad van State ingewonnen worden binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het voormelde voorontwerp van instemmingsdecreet en het wetgevend samenwerkingsakkoord zal eveneens ter advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen, met toepassing van artikel 10/4, §1, van het Decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer van 18 juli 2008 en aan de Gegevensbeschermingsautoriteit met het toepassing van artikel 26, §1, tweede lid, 3°, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit binnen een termijn van dertig werkdagen, met toepassing van artikel 26, §1, tweede lid, 2°, van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van samenwerkingsakkoord van XXX tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Vlaams Gewest en het Waals Gewest betreffende de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/2841 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 tot invoering van de Europese kaart voor personen met een handicap en de Europese parkeerkaart voor personen met een handicap en de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2024/2842 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 tot uitbreiding van Richtlijn (EU) 2024/2841 tot onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat verblijven, met betrekking tot de voorwaarden en modaliteiten voor de toekenning van de European Disability Card;

2° de minister-president van de Vlaamse Regering, en de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen het voormelde ontwerp van samenwerkingsakkoord, in naam van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, te ondertekenen;

////////////////////////////////////

4° de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en bijbehorend samenwerkingsakkoord het advies in te winnen van:

- de Raad van State, via een gezamenlijke adviesaanvraag door de akkoord sluitende partijen, via de bevoegde minister van Consumentenbescherming, Sociale Fraudebestrijding, Personen met een handicap en Gelijke Kansen van de federale regering, met het verzoek om het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

5° de minister-president van de Vlaamse Regering, en de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten het wetgevend samenwerkingsakkoord, in naam van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, te ondertekenen voor zover de eventuele wetgevingstechnische, redactionele of verduidelijkende aanpassingen aan het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord geen fundamentele impact hebben op de inhoud of draagwijdte van het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord.

Caroline GENNEZ